

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **O.**, so sídlom v M., zastúpeného JUDr. S. K., advokátom v M., proti žalovaným **1/ V. H.**, bývajúcemu v M., **2/ B. H.**, bývajúcej v M., **o zaplataenie 1 695,24 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 8 C 149/2004, o dovolaní žalovaného 1/ proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 16. apríla 2010 sp. zn. 5 Co 200/2009, takto

r o z h o d o l :

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo 16. apríla 2010 sp. zn. 5 Co 200/2009 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom zo 4. novembra 2004 č.k. 8 C 149/2004-94 uložil žalovaným 1/, 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 57 071 Sk s 0,5 % poplatkom z omeškania z dlžnej sumy za každý deň omeškania od 1. januára 2004 do zaplataenia a trovy konania 2 850 Sk, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaným 1/, 2/ zároveň uložil povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. S. K. trovy právneho zastúpenia 14 536 Sk do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Krajský súd v Košiciach uznesením zo 16. apríla 2010 sp. zn. 5 Co 200/2009 odvolanie žalovaného 1/ odmietol. Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal a vyslovil, že žalovaný 1/ nemá právo na ich náhradu. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalovanému 1/ bol rozsudok okresného súdu doručený 4. augusta 2008, lehota na podanie odvolania plynula od 5. augusta 2008 do 7. septembra 2008 (pondelok). Žalovaný podal odvolanie na pošte 28. augusta 2008, t.j. v lehote na podanie odvolania. Odvolanie však bolo adresované

Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, ktorý ho vrátil súdu prvého stupňa 11. septembra 2008, čo bolo po zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania. Vzhľadom na uvedené odvolací súd odvolanie žalovaného 1/ ako oneskorene podané v zmysle § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. odmietol. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 prvá veta O.s.p. Záverom dodal, že bude povinnosťou súdu prvého stupňa doručiť žalovanej 2/ rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo 4. novembra 2004 č.k. 8 C 149/2004-94, pretože jeho doručenie žalovanej 2/ nemožno považovať za účinné (§ 47 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom do 31.8.2005).

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal žalovaný 1/ dovolanie. Uviedol, že odvolanie podal v zákonom stanovenej lehote. S názorom krajského súdu sa nestotožňuje.

Žalobca sa k dovolaniu žalovaného 1/ nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Pokiaľ dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu, alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenských (§ 109 ods. 1 písm.c/) na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 O.s.p.). V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Pretože dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu (uznesenie o odmietnutí odvolania) nevykazuje niektorý zo znakov uznesení uvedených v citovanom ustanovení je zrejmé, že ide o prípad, v ktorom Občiansky súdny poriadok dovolanie podľa § 239 O.s.p. nepripúšťa.

Vzhľadom na obsah dovolania ako aj zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale zaoberal sa aj otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné (teda aj dôvodné) proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Dovolateľ procesné vady v zmysle § 237 písm. a/ až e/, g/ O.s.p. nenamietal a tieto nevyšli najavo ani v dovolacom konaní.

So zreteľom na dovolateľom uvádzanú skutočnosť, že odvolanie podal včas, zameral sa dovolací súd osobitne na skúmanie, či konanie odvolacieho súdu nie je postihnuté vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p. sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Podľa ustálenej súdnej praxe k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takým rozhodnutím môže byť napríklad aj uznesenie, ktorým dovolací súd **odmietne odvolanie, hoci na jeho odmietnutie neboli splnené zákonom stanovené podmienky** (rozhodnutie uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov SR pod č. 23, ročník 1994).

V danej veci odvolací súd konštatoval, že žalovanému 1/ (odvolateľ) bolo napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa doručené 4. augusta 2008. Odvolanie podal žalovaný 1/ na nepríslušnom súde a to na Najvyššom súde Slovenskej republiky. Najvyšší súd Slovenskej republiky v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania, ktorá podľa názoru odvolacieho súdu plynula od 5. augusta 2008 do 7. septembra 2008, neodovzdal odvolanie príslušnému súdu alebo orgánu, ktorý má povinnosť toto podanie doručiť. Odvolanie bolo Najvyšším súdom Slovenskej republiky vrátené súdu prvého stupňa 11. septembra 2008. Na základe uvedeného bolo konštatované, že žalovaný 1/ podal odvolanie oneskorene (§ 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p.). Odvolací súd zároveň správne poukázal na to, že rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo 4. novembra 2004 č.k. 8 C 149/2004-94 (ktorý bol napadnutý odvolaním) bude potrebné doručiť žalovanej 2/, pretože jeho doručenie žalovanej 2/ nemožno považovať za účinné (§ 47 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom do 31.8.2005). Počas konania bolo totiž zistené, že žalovaná 2/ sa v mieste doručovania nezdržiavala (č.l. 135-136 spisu). V prípade náhradného doručovania zásielky určenej do vlastných rúk adresáta, je konštruovaná právna fikcia, že účinky doručenia písomnosti nastanú po uplynutí ustanovenej doby (znenie účinného do 31.8.2005) ex lege aj voči tomu, kto písomnosť fakticky neprevzal. K platnému doručeniu písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, v zmysle § 47 ods. 2 O.s.p. (v znení účinnom do 31.8.2005) však nedôjde, ak sa adresát v mieste doručenia v čase doručovania nezdržiaval (ako v tomto prípade). Zo spisu ďalej vyplýva, že účastníci konania boli poučení podľa § 204 ods. 1 O.s.p. v znení účinnom do 31.8.2005, že proti rozsudku súdu prvého stupňa môžu podať odvolanie cestou súdu prvého stupňa na Krajský súd v Košiciach do 30 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach.

Občiansky súdny poriadok spája právne účinky rozsudku s jeho doručením. Okamih doručenia zakladá začiatok plynutia zákonnej lehoty na podanie odvolania, t.j. na vykonanie procesného úkonu, ktorý je súčasťou realizácie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Lehota na podanie odvolania je lehotou zákonnou a nie je možné ju predĺžiť ani skrátiť. Ide zároveň o lehotu procesnú, čo znamená, že stačí, ak je odvolanie posledný deň odvolacej lehoty podané na súde alebo je odovzdané orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť (§ 57 ods. 3 O.s.p.). Do lehoty na podanie odvolania sa nezapočítava deň, kedy došlo k doručeniu rozhodnutia súdu prvého stupňa účastníkovi konania.

Je potrebné zdôrazniť, že Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom zo 4. novembra 2004 č.k. 8 C 149/2004-94 uložil žalovaným 1/, 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu spolu s príslušenstvom **spoločne a nerozdielne**. Lehota na podanie odvolania plynie u každého účastníka samostatne. **Výnimkou je však prípad nerozlučných spoločníkov (§ 91 ods. 2 O.s.p.), kedy odvolanie je podané včas niektorým z nerozlučných spoločníkov, ak ktorémukoľvek z nich plynie ešte lehota na podanie odvolania.** Preto ak odvolací súd konštatoval, že doručenie rozsudku súdu prvého stupňa žalovanej 2/ je neúčinné a je potrebné ho doručiť znova (s čím sa dovolací súd stotožnil), nemohol zároveň odvolanie žalovaného 1/ odmietnuť s tým, že odvolanie podal oneskorene. Rozsudok súdu prvého stupňa bol žalovanej 2/ doručený až po rozhodnutí odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania žalovaného 1/ (č.l. 157 spisu, č.l. 191 spisu).

Dovolací súd na základe uvedeného dospel k záveru, že odvolací súd nesprávne posúdil plynutie zákonnej lehoty na podanie odvolania žalovaného 1/ proti rozsudku súdu prvého stupňa. Odvolací súd preto nedôvodne odvolanie ako oneskorene podané podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. odmietol, hoci na jeho odmietnutie neboli splnené zákonom stanovené podmienky (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Procesná vada v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. zakladá podľa uvedeného ustanovenia prípustnosť dovolania a je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne.

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 1 O.s.p. uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. októbra 2011

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová